

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202667
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8323202667.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobkyne: I. B., nar. XX.XX.XXXX, J. XXXX/X, XXX XX Z., právne zastúpená: JUDr. Tatianou Andrejcovou, advokátkou, IČO: 37 797 379, ul. Štefánikova 2326/22, 066 01 Humenné, proti žalovanému: W., právne zastúpený Mgr. Mariánom Lipom, advokátom, IČO: 42 036 178, Štefánikova 18, 066 01 Humenné, o zaplatenie 409,41 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 5C/123/2023-85 zo dňa 14.03.2024 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne a zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 409,41 eur s príslušenstvom a priznal jej nárok na náhradu trov konania.
- Súd prvej inštancie priznal predmetnú sumu žalobkyňi titulom vzniknutého preplatku na nákladoch spojených s užívaním bytu za rok XXXX. Započítaciu námietku vznesenú žalovaným považoval za nedôvodnú.
- Z vykonaného dokazovania má súd prvej inštancie preukázané, že žalobkyňa sa stala vlastníčkou bytu, ktorého správcom je žalovaný dňa XX.XX.XXXX. Predošlým vlastníkom bytu bola osoba, ktorá zomrela bez zanechania závetu a likvidácia dedičstva bola vykonaná speňažením jeho majetku. V rámci tohto konania nadobudla žalobkyňa predmetný byt za sumu 61.000 eur. Žalovaný evidoval na predmetnom byte nedoplatok vo výške 1.292,59 eur, pričom na zaplatenie tejto pohľadávky bol vyzvaný aj Okresný úrad v V. z dôvodu, že titulom odúmrtie pripadlo dedičstvo štátu. Medzi stranami sporu nebola sporná výška preplatku žalobkyne na tomto byte za rok XXXX, spornou ostala skutočnosť možnosti započítacej námietky.
- Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 5, § 7, § 9, § 10, § 15 z. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.
- V odôvodnení uviedol, že žalobkyňi svedčí aktívna vecná legitímácia a žalovanému pasívna vecná legitímácia v konaní. Je zrejmé, že preplatok žalobkyne na preddavkových platbách za náklady spojené s užívaním bytu za rok XXXX boli vyššie o 409,41 eur, ktorý by mal byť v zmysle zmluvy o výkone správy uhradený do 60 dní od odoslania konečného vyúčtovania nákladov. Tento nárok žalobkyne bol preukázaný.

6. Súd prvej inštancie považoval kompenzačnú námietku žalovaného na započítanie pohľadávky žalobkyne titulom nedoplatku, ktorý vznikol u predchádzajúceho vlastníka predmetného bytu vo výške 1.293,23 eura s príslušenstvom za nedôvodnú. Žalovaný tieto svoje tvrdenia preukazoval listinným dôkazom označeným ako Hlavné vyúčtovanie zo dňa XX.XX.XXXX, k bytu č. X za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, z ktorého bolo zrejme, že k XX.XX.XXXX bol dlh na byte vo výške 1.186,82 eur, ku ktorému sa za každý mesiac roku XXXX pripisoval predpísaný preddavok. Zároveň tam bol započítaný preplatok za rok XXXX od XX.XX. do XX.XX. Žiadne bližšie vysvetlenie vzniku tohto druhu však nebolo predložené a samotný žalovaný ani na pojednávaní uviedol, že inak tento dlh preukázať nevie. K bližšej špecifikácii tejto námietky nedošlo ani po odročení pojednávania. Z tohto dôvodu nebolo možné posúdiť, ako dospel žalovaný k sume, ktorú uvádza ako dlh žalobkyne, preto nebolo možné posúdiť dôvodnosť tejto obrany, nakoľko nebola preukázaná. S poukazom na ust. § 132 ods. 2 CSP súd považoval vznesenú námietku za nepreukázanú. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania existencie ním tvrdeného nároku voči žalobkyne.

7. Navyiac súd prvej inštancie k veci uviedol, že aj v prípade preukázania existencie tejto pohľadávky, táto nie je spôsobilá na započítanie voči žalobkyne, nakoľko ide o pohľadávku voči predchádzajúcemu vlastníkovi bytu. Žalobkyňa má od nadobudnutia vlastníckeho práva vyplatené všetky platby súvisiace s predmetným bytom. Pohľadávka žalovaného neprešla predajom bytu na nového vlastníka, ako to vyplýva z ust. § 7a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov. V takomto prípade doterajší vlastník odstupuje od zmluvy o spoločenstve, čím ho nezaväzujú právne úkony spoločenstva, ale záväzky ktoré mu vznikli, môže spoločenstvo naďalej od neho vymáhať. Zákon nestanovuje prevod tejto pohľadávky na nového vlastníka bytu na základe preúčtovania, pričom k takýmto rozhodnutiam dospeli senáty odvolacích súdov vo viacerých konaniach, ktoré boli súdom prvej inštancie citované.

8. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa odo dňa nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu uhradila všetky platby súvisiace s nákladmi spojenými s užívaním bytu a v prípade, že žalovaný mal pohľadávku voči predchádzajúcemu vlastníkovi bytu, resp. voči štátu, ktorý predmetný byt nadobudol titulom odúmrtie a ktorému bol vyplatený aj likvidačný zostatok z majetku poručiteľa, neznamená to, že tento dlh prešiel z pôvodného vlastníka na žalobkyňu v dôsledku singulárnej sukcesie.

9. Súd prvej inštancie priznal žalobkyne rovnako tak nárok na úrok z omeškania a s poukazom na zásadu úspechu rozhodol aj o náhrade trov konania.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalovaného s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) CSP.

11. Odvolateľ uviedol, že nespochybňuje nárok žalobkyne, no trvá na započítavacom prejave, ktorý vykonal. Uviedol, že právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého dlh predchádzajúceho vlastníka neprešiel na žalobkyňu pri nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu nie je správny s poukazom na ust. § 7a ods. 2 z. č. 182/1993 Z.z. Podľa tejto právnej normy je zrejme, že nového vlastníka zaväzujú aj právne úkony týkajúce sa domu, teda je nepochybné, že ho zaväzujú aj práva a povinnosti týkajúce sa bytu. Právna úprava sa v praxi uplatňuje tak, že správca vo vkladovom konaní vydáva stanovisko o tom, že na byte viaznu, resp. neviaznu žiadne dlhy. V danom prípade správca nebol požiadaný o vydanie predmetného stanoviska, nakoľko nadobudol sa byt v rámci likvidácie dedičstva. Obdobnú vec riešil aj odvolací súd v Trnave, ktorý uviedol, že záväzok poručiteľa viazne na byte aj po jeho smrti. V predmetnej veci je nutné poukázať na to, že k zápisu práv do katastra je potrebný súhlas spoločenstva o tom, že na byte nie sú dlhy, kedy by odpadla situácia, ktorá je predmetom konania. V tejto veci došlo k nadobudnutiu nehnuteľnosti v rámci likvidácie dedičstva, preto od žalovaného potvrdenie nebolo žiadané. Rozhodnutia, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie nie sú správne a takýto postup by mohol ohroziť aj ostatných členov spoločenstva, ktorí by sa nemohli domáhať nedoplatkov voči novým vlastníkom bytov. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok a žalobu zamietol.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že sa nestotožňuje s odvolacími námietkami žalovaného a rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a veľmi podrobné. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania existencie dlhu, ako aj ohľadom preukázania časového okamihu vzniku tohto dlhu. Poukázala na to, že žalovaný zanedbal svoju povinnosť pokračovať vo vymáhaní pohľadávky predchádzajúceho vlastníka bytu po tom, čo ako odúmrtý byt pripadol štátu, a táto

jeho nečinnosť je dôvodom, pre ktorý sa nemôže domôcť svojej pohľadávky. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal náhradu trov odvolacieho konania.

13. Ďalšie vyjadrenia strán v odvolacom konaní predložené neboli.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

17. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

18. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že dôvodnosť tejto námietky nebola zo spisu zistená.

19. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

20. Rovnako namietaný odvolací dôvod, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d) CSP) odvolací súd zo spisu nezistil, pričom odvolateľ na žiadnu konkrétnu vadu ani nepoukazoval. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v

dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

22. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

23. Ani namietaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP nebol odvolacím súdom v spise identifikovaný. Tento odvolací dôvod sa týka nesprávne ustáleného skutkového stavu, z dôvodu prípustnosti ďalších prostriedkov procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Odvolateľ v podanom odvolaní nijako bližšie nevysvetlil poukazovanie na tento odvolací dôvod, nenamietol prípustnosť ďalších prostriedkov procesnej obrany respektíve procesného útoku. Bez preukázania týchto skutočností nemohla byť táto odvolacia námietka posúdená ako dôvodná. Odvolateľ neuviedol v odvolaní žiadne nové skutkové tvrdenia ani nevzniesol žiadne hmotnoprávne námietky, ktoré by neboli uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie. K týmto sa súd prvej inštancie vyjadril a presvedčivo ich odôvodnil.

24. K námietke o nesprávnom právnom posúdení § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

25. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti právnych záverov súdu prvej inštancie poukazuje na zásadu unesenia dôkazného bremena.

26. Civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov poniesie aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020)

27. V predmetnom spore žalovaná strana nenamietala dôvodnosť nároku žalobkyne, pričom svoju obranu založila na započítacej námietke. V otázke preukázania dôvodnosti tejto námietky preto

žalovaného zaťažovala povinnosť dôkazného bremena jej preukázania. Správne súd prvej inštancie uviedol v bode 35 svojho odôvodnenia, že žalovaný nepreukázal existenciu ním tvrdeného nároku voči žalobkyni. Následkom nepreukázania tejto relevantnej skutočnosti bolo to, že na túto započítaciu námietku súd prvej inštancie neprihliadol a správne žalobe vyhovel. Žalovaný v odvolaní namietal právne závery súdu prvej inštancie, ktoré však boli zo strany súdu prvej inštancie uvedené obiter dictum ako úvahy, v prípade ak by žalovaný uniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Pokiaľ však k tomuto nedošlo, niet dôvod sa týmito odvolacími námietkami zaoberať, nakoľko neboli dôvodom, pre ktoré súd prvej inštancie neprihliadol na započítaciu námietku vznesenú žalovaným v konaní. Vo vzťahu k neuneseniu dôkazného bremena pri preukazovaní dôvodnosti započítacej námietky odvolateľ v podanom odvolaní žiadne námietky nevzniesol.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).